

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 10P/18/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315203940
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Mravec
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5315203940.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a samosudcom JUDr. Michalom Mravcom vo veci starostlivosti o mal. T. A., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXXX/XX, Č., v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matka - T. A., nar. X.XX.XXXX, bytom V. XXXX/XX, Č., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Námestie Štefana Kluberta 7, XXX XX R. a otec - V. A., nar. X.X.XXXX, bytom V. XXXX/XX, Č., o návrhu navrhovateľky V. A., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXXX/XX, Č., na zverenie malol. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a určenie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh na zverenie maloletej T. A., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Podaným návrhom doručeným súdu dňa 21.4.2015 navrhovateľka žiadala, aby súd zveril maloletú T. A., nar. XX.X.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti, ako starej matky s tým, že matku by súd zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 30% zo sumy životného minima k rukám navrhovateľky počnúc dňom 20.4.2015 a otca by súd zaviazal prispievať na výživu sumou 50,- € mesačne k rukám navrhovateľky počnúc dňom 20.4.2015. Uviedla, že otec maloletých detí je jej syn, ktorý žije v spoločnej domácnosti so svojou družkou. Z družského pomeru sa im narodilo 10 detí, o ktoré sa spoločne riadne starali. Bývajú v dvojizbovom byte v tom istom bytovom dome ako navrhovateľka, ktorá býva vedľa vo vchode. Jej syn bol nezamestnaný, poskytoval riadnu celodennú starostlivosť mal. T., na ktorú poberal rodičovský príspevok. Avšak dňa 20.4.2015 syn nastúpil do zamestnania a nemôže zabezpečovať mal. T. riadnu celodennú starostlivosť. Do zamestnania musel nastúpiť z dôvodu, že má dlhy. Navrhovateľka je ochotná mal. T. zabezpečiť riadnu celodennú starostlivosť a taktiež sa postarať počas neprítomnosti otca i o ostatné mal. deti. Je vydatá, býva v dvojizbovom byte spolu s manželom, mal. Ž., ktorá jej bola zverená do náhradnej starostlivosti. V byte s nimi býva i jej syn s družkou a 4 mal. deti, spolu ich býva 9 osôb. Navrhovateľka sa bude bývať u jej syna, otca malol. detí, v ich byte, takže im bude zabezpečovať starostlivosť. S deťmi má nadviazaný dobrý vzťah a otec mal. detí súhlasí, aby bývala v ich byte s deťmi. Je nezamestnaná, evidovaná na ÚPSVaR Č., jej zdravotný stav je dobrý a je schopná počas neprítomnosti otca zabezpečiť celodennú starostlivosť mal. T. a taktiež aj ostatným deťom. Matka mal. detí je vo výkone trestu odňatia slobody a otec sa zamestnal, bude vykonávať prácu aj mimo trvalého bydliska, nemôže zabezpečovať riadnu celodennú starostlivosť svojej mal. dcére.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavila matka maloletých detí, ktorá sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. O termíne pojednávania bola upovedomená. Tiež sa na termín pojednávania nedostavila navrhovateľka a otec maloletej.

Súd pojednával v neprítomnosti matky, otca maloletej, a tiež v neprítomnosti navrhovateľky.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka , prečítaním podstatného obsahu listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav.

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že v tejto veci nebola vypracovaná správa o pomeroch maloletej, avšak pridržiava sa správy, ktorá bola vypracovaná vo veci 7P/39/2014, resp. 7P/26/2015. Navrhuje návrh zamietnuť s poukazom aj na predchádzajúce konania, kedy už bolo 2-krát rozhodované o maloletej deťoch otca V. A. s tým, že nevidí dôvod, aby bola maloletá T. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, pričom nemá vedomosť o tom, že by otec naďalej pracoval. Nemá vedomosť, že by bola výchova zanedbávaná. Stará matka s výchovou maloletej T. otcovi pomáha aj naďalej. Z uvedených dôvodov navrhuje návrh zamietnuť.

Lustráciou v Sociálnej poisťovni súd zistil, že otec maloletej je od 20.4.2015 zamestnaný u firmy H. E., IČO: XX XXX XXX.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Čadca, sp. zn. 7P/29/2014 súd zistil, že stará matka mal. detí V. A. podala dňa 31. 7. 2014 návrh, aby súd zveril 5 mal. detí A.: T., R., F., Q. P. T. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke a obom rodičom určil vyživovaciu povinnosť. Zároveň podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by súd uložil otcovi mal. detí, aby odovzdal mal. deti do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Okresný súd Čadca uznesením č. k. 7P/39/2014-14 zo dňa 5. 8. 2014 návrh na vydanie predbežného opatrenia o odovzdanie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti a určenie výživného zamietol. Po vykonanom dokazovaní súd vo veci samej rozhodol rozsudkom č. k. 7P/39/2014-56 zo dňa 7. 11. 2014, ktorým návrh na zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti zamietol, rozsudok nadobudol právoplatnosť 13. 2. 2015. Súd návrh zamietol z dôvodu, že otec deťom zabezpečuje riadnu starostlivosť, pri ktorej mu pomáha stará matka, ktorá býva vo vedľajšom vchode, každý deň domácnosť otca navštevuje a aj keď ide z jej strany o pomoc značnú, nemožno konštatovať, žeby išlo o starostlivosť výlučnú.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 7P/26/2015 súd zistil, že otec mal. detí sa podaným návrhom doručeným súdu dňa 28. 4. 2015 domáhal, aby súd predbežným opatrením zveril mal. deti do náhradnej osobnej starostlivosti V. A., ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu každého mal. dieťaťa sumou 27,126 € mesačne k rukám V. A., vždy do 20. dňa mesiaca vopred. Súd uznesením č.k. 7P/26/2015-28 zo dňa 18.5.2015 zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 2.10.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 5CoP/40/2015-42 zo dňa 10.7.2015. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, zo dňa 12.6.2015 (č.l. 37 - 38 spisu sp.zn. 7P/26/2015) vyplýva, že mal. deti neostali bez starostlivosti dospelšej osoby a taktiež nástup otca do zamestnania nie je v zmysle zákona o rodine dôvodom na odňatie mal. detí zo starostlivosti otca a zverenie mal. detí do starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča. V prípade odňatia mal. detí zo starostlivosti rodiča ide o veľký zásah do ich rodičovských práv a povinností, ako i do práv mal. detí, čo nie je v ich záujme. V súčasnosti existuje na Slovensku mnoho osamelých rodičov, ktorí sú zamestnaní, aj v zahraničí, avšak v týchto prípadoch neevidujú žiadost' inej fyzickej osoby o zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Pri nástupe do zamestnania otec požiadal svoju matku o zabezpečenie starostlivosti o mal. deti počas jeho neprítomnosti, s čím jeho matka súhlasila. Už v minulosti otec žiadal o zverenie mal. detí do starostlivosti starej matky, ako dôvod uvádzal, že matka mal. detí nastúpila do výkonu trestu odňatia slobody a on sa nedokáže postarať o tieto svoje deti, hoci mu pri starostlivosti už vtedy pomáhala jeho matka V. A.. I v tomto prípade úrad má za to, že otec hoci nastúpil do zamestnania, pracuje na turnusy, aj v zahraničí (v Českej republike) a to tak, že týždeň alebo dva týždne je v práci a potom je týždeň doma a riadne zabezpečuje starostlivosť o svoje mal. deti. Túto skutočnosť im uviedla stará matka a taktiež uviedla, že mu bude i naďalej pomáhať pri starostlivosti o mal. deti, bude zabezpečovať ich starostlivosť aj počas neprítomnosti otca. Otec mal. detí poskytuje starej matke financie na výživu mal. detí, mal. deti počas neprítomnosti otca majú zabezpečenú riadnu starostlivosť i výživu. Otec i keď pracuje je poberateľom rodičovského príspevku v sume 203,-€ mesačne, ktorú môže poskytovať svojej matke za opateru mal. T., ktorá potrebuje celodennú starostlivosť.

Lustráciou v Sociálnej poisťovni súd zistil, že matka maloletej je toho času vo výkone trestu odňatia slobody a dátum pravdepodobného ukončenia trestu je dňa 30.1.2019.

Podľa § 44 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len zákon o rodine,

(1) Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

(2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

(3) Náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

(4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 zákona o rodine,

(1) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

(2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

(3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

(4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

(5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

(6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

(7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

(8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 146 ods. 1, pís. a) O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Náhradná osobná starostlivosť je v zmysle zákona o rodine jednou z foriem náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa. Táto náhradná starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodiča o dieťa v prípade, ak ju rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť. Bez toho, aby boli splnené uvedené podmienky (nezabezpečovanie, resp. nemožnosť zabezpečovať starostlivosť o dieťa) nemožno o náhradnej starostlivosti rozhodnúť. Zverenie dieťaťa do starostlivosti inej osoby ako rodiča musí byť aj v jeho záujme. Zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je možné len vo výnimočnom prípade, ak rodičia starostlivosť nezabezpečujú, inak nie je odňatie dieťaťa rodičovi možné.

V predmetnej veci neboli splnené podmienky na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že otec maloletých detí

zabezpečuje starostlivosť o maloletú riadne. Vykonaným šetrením neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloletú zo strany otca. Otec deťom zabezpečuje riadnu starostlivosť, pri ktorej mu pomáha navrhovateľka, ktorá je jeho matkou. Navrhovateľka býva vo vedľajšom vchode ako otec, každý deň domácnosť otca navštevuje a v starostlivosti o maloletú T. ako o ostatné deti mu pomáha. Aj keď z jej strany ide o pomoc značnú, nemožno konštatovať, žeby išlo o starostlivosť výlučnú.

Už v minulosti otec žiadal o zverenie mal. detí do starostlivosti starej matky, ako dôvod uvádzal, že matka mal. detí nastúpila do výkonu trestu odňatia slobody a on sa nedokáže postarať o tieto svoje deti, hoci mu pri starostlivosti už vtedy pomáhala jeho matka V. A.. I v tomto prípade, otec hoci nastúpil do zamestnania, pracuje na turnusy, aj v zahraničí (M.) a to tak, že týždeň alebo dva týždne je v práci a potom je týždeň doma, riadne zabezpečuje starostlivosť o svoje mal. deti.

Aj z tohto dôvodu má súd zato, že nie sú splnené podmienky, aby bola maloletá Renáta zverená do starostlivosti navrhovateľky, nakoľko otec by v takomto prípade aj naďalej zabezpečoval osobnú starostlivosť ostatným mal. deťom.

Zverenie maloletých detí do výchovy inej osoby ako rodiča je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov. Zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti musí byť opreté o jednoznačné preukázanie, že žiaden z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že otec maloletých detí je schopný zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté deti a túto aj zabezpečuje. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrh na zverenie maloletej Renáty do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p. v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu, nakoľko takéto konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.